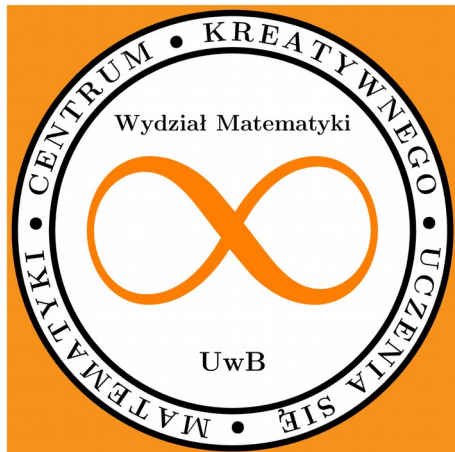

Efektywność zdalnego kształcenia – spojrzenie „historyczne” dla UwB i obecne

Dr Anna Rybak
Centrum Kreatywnego Uczenia się Matematyki
Wydział Matematyki
Uniwersytet w Białymstoku

Początek

W latach 2009-2011 na Uniwersytecie w Białymstoku realizowany był projekt

„Nowoczesne i efektywne kształcenie we współpracy z przedsiębiorcami”

nr UDA - POKL.04.01.01-00-368/08-00

Był on współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet IV, Działanie 4.1, Poddziałanie 4.1.1 Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni.

Zadania projektowe

- Zajęcia wyrównawcze dla studentów I roku;
- **Uruchomienie zdalnego kształcenia (zakup sprzętu i licencji na oprogramowanie, wdrożenie);**
- Inne szkolenia kadry akademickiej (szkolenia autoryzowane, staże i szkolenia w ośrodkach krajowych i zagranicznych);
- Współpraca z przedsiębiorcami w zakresie wspólnego opracowywania programów studiów;
- Stworzenie portalu do kontaktów studentów z pracodawcami;
- Organizowanie staży u pracodawców dla studentów i absolwentów (staże co najmniej trzymiesięczne).

Działania dla zdalnego kształcenia

- Zakup sprzętu (serwerów i innych niezbędnych urządzeń) o takich parametrach, które pozwolą na umieszczenie w jednym miejscu dużej liczby kursów;
- Zakup odpowiedniej (nowoczesnej, stwarzającej możliwości łatwego administrowania i tworzenia kursów) platformy e-learningowej;
- Utworzenie Sekcji Multimedialnej, której zadaniem będzie tworzenie multimedialnych materiałów do kursów z zakresu różnych dziedzin;

Działania dla zdalnego kształcenia

- Przeszkolenie 300 pracowników uczelni w zakresie pracy z platformą oraz planowania kursów i wykonywania ich prostych elementów;
- Utworzenie i przeprowadzenie w trakcie realizacji projektu 200 kursów wspomagających nauczanie przedmiotów z planów studiów różnych jednostek uczelni;
- Zintegrowanie stworzonego systemu zdalnego nauczania z innymi systemami informatycznymi działającymi na uczelni.

Platforma

Zakupiona została platforma BlackBoard.

Wskaźniki

Wskaźnik dotyczący **liczby nauczycieli akademickich przeszkolonych** w zakresie metod zdalnego kształcenia i obsługi platformy e-learningowej, zaplanowany w projekcie na 300 osób został wykonany w trakcie trwania projektu w 131%; przeszkolone zostały 393 osoby. W okresie po zakończeniu projektu zostało przeszkolonych 17 osób, co daje ogółem **410 osób**.

Wskaźniki

Wskaźnik dotyczący **liczby utworzonych kursów e-learningowych**, zaplanowany w projekcie na 200 został wykonany w czasie trwania projektu w 220%; utworzono 440 kursów. Od stycznia 2012 roku utworzono od podstaw 40 nowych kursów, co daje repozytorium składające się z **480 kursów**.

Wskaźniki

Wskaźnik dotyczący **liczby nauczycieli akademickich podejmujących kształcenie w trybie blended learning**, zaplanowany w projekcie na 100 osób został zrealizowany w 157%; **157 nauczycieli** prowadziło kursy e-learningowe w trakcie trwania projektu, zaś po zakończeniu projektu (czyli w letnim semestrze roku akademickiego 2011/2012) do grupy tej dołączyli następni wykładowcy.

Nazewnictwo

Kształcenie na odległość - wykorzystanie w procesie edukacji wszelkich dostępnych środków komunikacji, które nie wymagają osobistego kontaktu ucznia z nauczycielem

Kształcenie zdalne – j.w.

E-learning – kształcenie wyłącznie zdalne,

Blended learning – kształcenie „mieszane” - stacjonarnie-zdalne

Do realizacji przyjęliśmy model blended learning w proporcji godzinowej 50% godzin realizowanych stacjonarnie i 50% godzin realizowanych zdalnie zgodnie z odpowiednim Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z roku 2007 z późniejszymi zmianami.

Problemy

Zajęcia laboratoryjne

Weryfikacja wiedzy

Szkolenie nauczycieli akademickich

40-godzinne szkolenie z zakresu obsługi platformy e-learningowej BlackBoard oraz tworzenia kursów e-learningowych obejmowało następujące zagadnienia:

wprowadzenie do e-learningu

scenariusz zajęć prowadzonych metodą blended learning,

wprowadzenie do obsługi platformy Blackboard,

tworzenie materiałów multimedialnych do kursu,

umieszczanie kursu na platformie,

tworzenie testu, puli pytań oraz zestawów losowych,

obsługa dziennika ocen,

obsługa grup oraz tworzenie portfolio.

Scenariusz zajęć

Zakładane cele dydaktyczne:

Wymiar godzinowy: Wykład: ćwiczenia:

Do wykonania online: Wykład: ćwiczenia:

Sposób zaliczenia:

Część stacjonarna:

Część online:

Cały przedmiot:

Sposób realizacji - liczba i wielkość modułów

Szczegółowy opis modułów, w tym przewidziane aktywności studentów:

Pomoc ze strony Sekcji Multimedialnej

- Opracowanie standardów materiałów dydaktycznych (formaty zapisu plików, formatowanie tekstu);
- Opracowanie samouczka dla studenta - użytkownika platformy;
- Tworzenie treści multimedialnych;
- Wstawianie kursów na platformę;
- Szkolenie i doradztwo dla nauczycieli akademickich w zakresie tworzenia kursów i metodyki ich prowadzenia,

Uchwała Senatu nr 1110

Zdalne kształcenie jest realizowane w Uniwersytecie w Białymstoku w formie mieszanej (tradycyjno-zdalnej), przy czym stosunek liczby godzin prowadzonych tradycyjnie do liczby godzin realizowanych w oparciu o platformę w ramach pojedynczego przedmiotu kształtuje się na poziomie 50%:50%.

Badanie efektywności kształcenia w formie blended-learning w UwB

Co to jest „efektywność kształcenia”?

Przyrost wiedzy i umiejętności przedmiotowych;

Udoskonalenie umiejętności „ponadprzedmiotowych”, np. umiejętności samodzielnego uczenia się, wyszukiwania, wartościowania i tworzenia informacji itp..

Wzrost motywacji do uczenia się;

Satysfakcja z uczenia się;

Badanie efektywności kształcenia w formie blended-learning w UwB

W ramach badania na platformie umieszczane były ankiety dla studentów i wykładowców.

Ankiety składały się wyłącznie z pytań otwartych, zaś wypowiedzi respondentów były analizowane metodami jakościowymi.

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do studentów

Szanowni Państwo,

Uczestniczyliście Państwo w kończącym się semestrze w zajęciach dydaktycznych prowadzonych w trybie blended learning. Najważniejszą sprawą w kształceniu jest jego efektywność. Każda nowa forma kształcenia wdrażana jest po to, aby uczenie się było bardziej wygodne, przyjemne i skuteczne. Proces wdrażania zdalnego kształcenia w każdej uczelni jest zwykle długotrwały i wymaga ciągłego udoskonalania, dlatego też bardzo Państwa proszę o wyrażenie opinii o kształceniu metodą tradycyjno-zdalną i sugestie prowadzące do uczynienia takiego kształcenia jak najbardziej efektywnym.

Poniższa ankieta ma formę pytań otwartych, ponieważ takie pytania sprzyjają opisaniu własnych przemyśleń. Szczególną uwagą proszę obdarzyć pytania 1. i 2. Bardzo proszę o rzetelne, szczere i wyczerpujące wypowiedzi.

dr Anna Rybak

Pełnomocnik Rektora UwB ds. kształcenia na odległość

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do studentów

Czy wprowadzenie elementów zdalnego nauczania zmieniło sposób uczenia się przez Panią/ Pana przedmiotu? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego?

Jak wprowadzenie elementów zdalnego nauczania wpłynęło na rozumienie nauczanych treści, trwałość wiedzy, skuteczność przygotowania do egzaminu?

Czy sprostanie wymaganiom postawionym w zdalnym nauczaniu jest trudne? Proszę uzasadnić odpowiedź.

Co jest najbardziej wartościowe w tej formie kształcenia?

Co jest najbardziej uciążliwe w tej formie kształcenia?

Co należy zmienić w przyszłości w takim nauczaniu? Co należy zachować? Co należy udoskonalić i jak?

Inne uwagi:

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do studentów

Ankiety wypełniło 213 studentów. Poniżej umieszczone są najbardziej charakterystyczne wypowiedzi, ujęte jako wskazania problemów, z jednoczesną próbą wskazania sposobu rozwiązania problemu.

Czy wprowadzenie elementów zdalnego nauczania zmieniło sposób uczenia się przez Panią/ Pana przedmiotu? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego?

Tabela zawierała następujące kolumny:

Kategoria wypowiedzi (Tak – pozytywnie, Tak – negatywnie, Nie – wydźwięk pozytywny, Nie – wydźwięk negatywny);

Przykłady wypowiedzi;

Zasygnalizowany problem;

Propozycja rozwiązania problemu.

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do studentów

Tak – negatywnie:

pochłaniania dużo czasu i jest mniej efektywny; źle się uczyć z komputera; muszę dłużej siedzieć nad zagadnieniami, bo nie zawsze je rozumiem, a brak osoby, która mi wytłumaczy nie pomaga mi w tym; teraz całą pracę muszę sam wykonać; niektóre tematy i przemyślenia nie mogły być osobiście od razu skonsultowane z wykładowcą; teraz muszę drukować materiały z platformy; brak kontaktu z wykładowcą utrudnia zadawanie pytań; nie przygotowuję się do zajęć tak samo, jak bez komputera; ogólnie jest tyle samo materiału do opanowania, a mniej godzin;

Problem: Niewystarczające kontakty z prowadzącym

Propozycja rozwiązania problemu: Bardziej intensywne wykorzystanie kanałów komunikacji (email, czat, skype), zwiększenie systematyczności kontaktów prowadzącego ze studentami, dobre wykorzystanie konsultacji „twarzą w twarz”

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do studentów

Wnioski:

Uwagi studentów skłaniają do wzmożonej pracy nad metodyką prowadzenia zajęć w trybie blended learning. Często wypowiedzi studentów są sprzeczne ze sobą: jedni uważają, że trwałość wiedzy jest bardzo duża ze względu na samodzielne jej zdobycie, inni, że zerowa. Studenci zauważają też, że nie wszystkie przedmioty nadają się do prowadzenia w tej formie. To wszystko wymaga dokładnego przeanalizowania sytuacji na każdym wydziale, w stosunku do każdego przedmiotu.

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do wykładowców cz.1.

Czy studenci chętnie podjęli uczestnictwo w zajęciach prowadzonych w trybie blended learning?

Czy wprowadzenie elementów zdalnego nauczania zmieniło sposób uczenia się przez studentów przedmiotu? Jeśli tak, to w jaki sposób? Jeśli nie, to dlaczego?

Jak wprowadzenie elementów zdalnego nauczania wpłynęło na trwałość wiedzy studentów, kształcenie ich umiejętności w zakresie przedmiotu i kształtowanie postaw (kreatywności, gotowości do samokształcenia itp.)? Czy przyniosło inne widoczne efekty?

Jak wprowadzenie elementów zdalnego nauczania wpłynęło na Państwa pracę ze studentami? Proszę uwzględnić różne aspekty tej pracy, zarówno dydaktyczne, jak i społeczne.

Co jest najbardziej wartościowe w tej formie kształcenia?

Co jest najbardziej uciążliwe w tej formie kształcenia?

Co należy zmienić w przyszłości w takim nauczaniu? Co należy zachować? Co należy udoskonalić i jak?

Inne uwagi:

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do wykładowców cz.1.

W odpowiedziach na pytanie nr 4. (**Jak wprowadzenie elementów zdalnego nauczania wpłynęło na Państwa pracę ze studentami? Proszę uwzględnić różne aspekty tej pracy, zarówno dydaktyczne, jak i społeczne.**) podkreślano m.in.:

- zdecydowanie odciążyło to zajęcia „face to face”,
- poświęcony czas jest większy niż w przypadku „face to face”, ale „para idzie w gwizdek”,
- zajęcia „face to face” są bardziej efektywne, bo studenci są mniej zmęczeni, bo mają mniej godzin,
- studenci mogą pracować we własnym tempie,
- aktywizuje studentów nieśmiałych, którzy na zajęciach „face to face” siedzą biernie i nie zabierają głosu,
- nie wierzę w sens sprawdzania wiedzy za pomocą testów online,
- efekty społeczne – może większa integracja grupy?
- pozytywnie – możliwość udostępnienia szerszych materiałów dydaktycznych,
- dydaktycznie – rewelacja!

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do wykładowców cz.2.

Po zakończeniu sesji egzaminacyjnej została na platformie umieszczona druga ankieta dla wykładowców. 8 osób pojęło próbę wypełnienia ankiety jedna osoba ją ukończyła, dlatego też odpowiedzi wpisane są bezpośrednio pod pytaniami:

- W jaki sposób kształcenie w formie blended learning wpłynęło na osiągnięcie efektów kształcenia w kategorii „wiedza”?

Odp: Niewielki.

- W jaki sposób kształcenie w formie blended learning wpłynęło na osiągnięcie efektów kształcenia w kategorii „umiejętności”?

Odp: Żaden.

Przykład z roku 2013 po zakończeniu semestru zimowego 2012/2013 - ankieta adresowana do wykładowców cz.2.

- W jaki sposób kształcenie w formie blended learning wpłynęło na osiągnięcie efektów kształcenia w kategorii „kompetencje społeczne”?

Odp: Nauczyło studentów „współpracy”. Zadziwiające jest, że na pytania, na które studenci potrafią odpowiedzieć na platformie, nie potrafią potem odpowiedzieć na kartce papieru.

- Inne uwagi podsumowujące miniony semestr i sugerujące wprowadzenie zmian doskonalących zdalne kształcenie:

Odp: Uważam, że przedmioty ilościowe nie powinny być prowadzone w trybie blended learning.

Stowarzyszenie E-learningu Akademickiego

<https://sea.edu.pl/>

S E @ STOWARZYSZENIE e-learningu akademickiego

- ▢ Cele i zadania
- ▢ Działalność
- ▢ Certyfikacja SEA
- ▢ Ocena zajęć przez PKA
- ▢ Kryteria oceny kursu
- ▢ Baza aktywności uczelni
- ▢ Struktura SEA
- ▢ Członkowie
- ▢ SEA w mediach
- ▢ Współpraca
- ▢ Kontakt

tradycja + nowoczesność = e-learning akademicki

Informacja dotycząca plików cookies. Serwis wymaga plików cookies do prawidłowego działania strony. Korzystanie z serwisu bez zmiany ustawień dla plików cookies oznacza, że będą one zapisywane w pamięci urządzenia. Ustawienia te można zmieniać w przeglądarce internetowej. Więcej informacji dostępnych jest na [stronie Cookies](#).

Wiadomości

- » Certyfikacja E-metodyk 2021 rozpoczęta
- » Rusza certyfikacja E-nauczyciel 2021
- » Konferencja "Otwarte śniadanie w sieci"
- » Konferencja Akademia On-line

II Ogólnopolskie Seminarium Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego
Metodyka e-learningu
Uniwersytet Łódźki, 17-18.05.2019

Dlaczego e-learning akademicki? [Dołącz do SEA!](#)

Czasopismo E-mentor – 40 punktów!

<https://www.e-mentor.edu.pl/>

NOWOCZESNA EDUKACJA UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE TRENDY W ZARZĄDANIU TECHNOLOGIE W BIZNESIE METODY, FORMY I PROGRAMY KSZTAŁCENIA

e-mentor

WSPÓŁWYDAWCA: FUNDACJA PROMOCJI I AKREDYTACJI KIERUNKÓW EKONOMICZNYCH

STRONA GŁÓWNA O CZASOPIŚMIĘ DLA AUTORÓW NAJNOWSZY NUMER ARCHIWUM ETYKA KONTAKT SUBSKRYPCJA ENGLISH VERSION

WYDANIE AKTUALNE E-MENTORA

Numer 1 (93) / 2022
» ZOBACZ SPIS TREŚCI

Polecamy:

- Diagram Ishikawy w dydaktyce akademickiej na specjalnościach nauczycielskich
- Rola kompetencji cyfrowych w procesie glottodydaktycznym z perspektywy przedstawicieli społeczności digital natives
- RAMI 4.0 w transformacji cyfrowej przedsiębiorstwa - studium przypadku

„E-MENTOR” W NOWYM WYKAZIE CZASOPISM NAUKOWYCH - 40 PUNKTÓW MEiN

PROFIL CZYTELNIKA e-mentor

BLOG O EDUKACJI

WYSZUKAJ ARTYKUŁ: **SZUKAJ**

OFERTA SPECJALNA DLA DOKTORANTÓW » **WEJDŹ**

ZASOBY E-MENTORA

E-LEARNING

Rola kompetencji cyfrowych w procesie glottodydaktycznym z perspektywy przedstawicieli społeczności digital natives

Kompetencje cyfrowe, obejmujące odpowiedzialne i krytyczne wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w różnych obszarach naszego życia, stanowią jedno z kluczowych kompetencji XXI wieku. Wobec postępującej rewolucji cyfrowej rośnie również ich znaczenie w rozmaitych dziedzinach kształcenia. Celem artykułu jest ukazanie roli kompetencji cyfrowych w edukacji językowej z perspektywy pokolenia aktywnych użytkowników nowoczesnych technologii. Opierając się na teoretycznych aspektach diskutowanych » [czytaj więcej](#)

Otwarte zasoby edukacyjne - przegląd inicjatyw w Polsce i na świecie

Otwarte zasoby edukacyjne (OZE) to materiały szkoleniowe oraz narzędzia wspierające zarówno uczenie, jak i nauczanie. Zjawisko to nierozwalnie łączy się z szerszym pojęciem otwartej edukacji (OE),

REKLAMA

EUD
Ekonomiczny
Uniwersytet
Dziecięcy

**ZA NIEWIELKĄ
CENĘ**

eFinanse
finansowy kwartalnik internetowy

Dziękuję za uwagę
a.rybak@uwb.edu.pl